

ya şayanı arzu olan *istikbali* hakkında hiçbir işaret yoktur. Bu da gayet kolaylıkla anlaşılabilir bir haldir; hakikaten Avrupa memleketlerinin gerek kendi aralarındaki, gerekse Avrupa dışı ticaretlerinin müstakil organizasyonunu da bugünkü harbin neticesi tayin edecektir. Tetkik ettiğimiz eser, geçmiş senelerdeki vaziyeti tetkik etmektedir. Bununla beraber, Milletler Cemiyetinin ekonomik şubesinin müdürü olan *Loveday*, kitaba yazdığı «önsöz» de, eserin istikbalde de bir fayda arzedebileceği ümidini izhat etmekte tamamen haklıdır.

Prof. Dr. F. NEUMARK

MİLLETLER CEMİYETİ İSTATİSTİK YILLIĞI (Annuaire Statistique de la Société des Nations) 1939 - 1940. — Neşriyat Serisi. II. İktisadî ve Malî Meseleler. 1940. II. A. 3. — Cenevre (S. d. N.) 1940. — 285 sayfa — Fiyatı: 10 İsviçre frangı.

Şimdiki harpten doğan bütün güçlüklerle rağmen, bu pek faydalı İstatistik Yılığının 14 üncü tab'ını mutad şekilde neşre muvaffak olmuş bulunan Milletler Cemiyeti İktisadî Etüdler Servisini herhalde tebrik etmek icap eder. Vakiâ, siyasî hâdiselerin tesiri muhtelif bakımlardan kendini hissettirmektedir; böylece, muharip memleketlerin bazıları tarafından muhtelif istatistiklerin neşrine devam edilememesi neticesi olarak, yıllığın muhtelif yerlerinde rakam eksikliği göze çarpmaktadır; keza bazı tablolar da muvakkaten tayyedilmiştir. Böyle olmakla beraber, Milletler Cemiyeti İstatistik Yılığının bu son sayısı da tıpkı evvelkiler gibi, enteresan birçok istatistikî mûtâlar ihtiva etmektedir. Hattâ bu son cildin demografik istatistikler kısmına, cinsiyet ve yaş grupları itibarile ölüm miktarlarını (mutlak rakamlar) gösteren bir tablo ilâve edilmiş bulunmaktadır.

Mûtat veçhile «Yıllık», demografik, iktisadî, içtimai ve malî istatistikleri ihtiva etmektedir. Rakamlar ekseriyetle 1930-1939 devresine, kısmen de 1940 senesinin ilk aylarına ait bulunmaktadır. Demografiye ayrılan kısımda, bu devirden evvelki inkişaf da nazarı dikkate alınmıştır. Bundan başka, «Yıllık» ta, muhtelif memleketler nüfusundaki doğum nispetlerine müteallik çok enteresan malûmat da mevcut bulunmaktadır.

«Yıllık» m en dolgun kısmı, beynelmilel istihsal ve istihlâke tahsis edilmiş bulunan kısımdır. Bilâkis, münakalât ve ticaret istatistikleri kısmı ise, okuyucuların bütün isteklerini tatmin edebilecek bir hale gelmesi için biraz daha genişletilmeli idi. Malî istatistikler hakkında da aynı şey söylenebilir. «Yıllık» da, şimdi, ancak bütçe ve düyunu umumiyeye müteallik bazı malûmatın neşri ile iktifa edilmektedir; halbuki, âmme masrafları ve başlıca vergiler hakkında da malûmat bulunması pek ziyade temenniye şayandır. Meselâ, gelir (irat) vergisine müteallik istatistiklerin neşri, -«Yıllık» da başlıca memleketlerin millî gelirinin miktarı ve terkihi hakkında başkaca malûmat verilmediğinden- bilhassa faydalı olurdu.

Hulâsa olarak denilebilir ki, Milletler Cemiyetinin bu sonuncu Yıllığı, evvelkiler gibi, beynelmilel istatistikî mûtaların toplandığı çok enteresan bir dergidir ve milletlerin iktisadî ve sosyal hayatının hali hazırdaki vaziyeti ve şartları hakkında ciddî ve doğru malûmat edinmek isteyen herkes tarafından istifadelî bir şekilde mütalea edilebilir.

Prof. Dr. F. NEUMARK

Dr. OEC. PUBL. FELIX WELTI, Probleme der schweizerischen Weinwirtschaft (İsviçre şarap iktisadî meseleleri); Mitteilungen aus dem handelswissenschaftlichen Seminar der Universität Zürich, Neue Folge: Heft 66 (Zürich Üniversitesi ticarî ilimler seminleri neşriyatı, yeni seri N. 66). Zürich 1940. Verlag von Schulthess et Co. - 209 sayfa. - Fiyat: 5,50 İsv. frangi.

Bu eser Dr. F. Welti tarafından, Zürich Üniversitesi hukuk ve siyasî ilimler Fakültesine doktora tezi olarak sunulmuştur. «İsviçre şarapçılığı» adını verebileceğimiz bu kıymetli etüd, namlı banka mütehassısı Prof. Dr. Bachmann'm dahil bulunduğu Zürich Üniversitesi iktisat profesörleri komitesinin riyaset ve mürakebesinde neşrolunmuştur.

İsviçre, şarap istihsal ve istihlâkinde önemli yer tutan memleketler arasındadır. İsviçre, millî istihsalile memleket istihlâkini karşılamadığından hariçten külliyetli miktarda şarap ithal etmektedir